

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN QUẾ SƠN, TỈNH QUẢNG NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: bà Trương Thị Sen.

Thư ký phiên họp: ông Nguyễn Văn Liêm - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Quế Sơn tham gia phiên họp: bà Nguyễn Thị Kiều Loan - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 8 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 04/2022/TLST-DS ngày 11 tháng 7 năm 2022 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 92/2022/QĐST-DS ngày 28 tháng 7 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* bà Nguyễn Thị K, sinh năm 1956; địa chỉ: thôn P, xã M, huyện S, tỉnh N. *Có yêu cầu giải quyết vắng mặt.*

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Ông Nguyễn Tấn M, sinh năm 1956; địa chỉ: thôn P, xã M, huyện S, tỉnh N.

+ Anh Nguyễn Tấn T, sinh năm 1986; địa chỉ: thôn Đ, xã H, huyện Đ, tỉnh Ng. *Có yêu cầu giải quyết vắng mặt.*

+ Anh Nguyễn Tấn T1, sinh năm 1987; địa chỉ: thôn P, xã M, huyện S, tỉnh N. *Có yêu cầu giải quyết vắng mặt.*

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu đề ngày 08/7/2022, bản tự khai, quá trình giải quyết việc dân sự và đơn xin xét xử vắng mặt, người yêu cầu - bà Nguyễn Thị K trình bày: chồng của bà là ông Nguyễn Tấn M từ năm 2019 có biểu hiện thần kinh, không nhớ những việc mình làm ngay trước đó, đi tiêu đi tiểu không tự chủ, người thân lúc nhớ lúc không. Khoảng một năm trở lại đây ông M không nhận

biết được gì, không đi lại được, ít ngủ, biểu hiện bệnh ngày càng trầm trọng, không tự vệ sinh cá nhân. Sau khi phát hiện bệnh gia đình bà đã đưa ông M đi chữa trị ở Bệnh viện Tâm thần Đ và Bệnh viện Tâm thần N nhưng bệnh không khỏi. Nay bà yêu cầu Tòa án tuyên bố ông M bị mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà là người giám hộ, đại diện cho ông M trong các giao dịch dân sự.

Tại bản tự khai, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan - anh Nguyễn Tấn T và anh Nguyễn Tấn T1 trình bày: cha của các anh là ông Nguyễn Tấn M từ năm 2019 có biểu hiện thần kinh, không nhớ những việc mình làm ngay trước đó, đi tiêu đi tiểu không tự chủ, người thân lúc nhớ lúc không. Khoảng một năm trở lại đây ông M không nhận biết được gì, không đi lại được, ít ngủ, biểu hiện bệnh ngày càng trầm trọng, không tự vệ sinh cá nhân. Sau khi phát hiện bệnh gia đình đã đưa ông M đi chữa trị ở Bệnh viện Tâm thần Đ và Bệnh viện Tâm thần N nhưng bệnh không khỏi. Nay mẹ các anh là bà Nguyễn Thị K yêu cầu Tòa án tuyên bố ông M mất năng lực hành vi dân sự, các anh đều đề nghị Tòa án giải quyết theo yêu cầu của bà K. Hiện nay bà K là người trực tiếp chăm sóc ông M nên các anh đều đề nghị Tòa án chỉ định bà K là người giám hộ cho ông M.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Quế Sơn phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự:

Về tố tụng: từ khi thụ lý việc dân sự đến khi mở phiên họp sơ thẩm, Thẩm phán, Thư ký đã chấp hành đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc xác định quan hệ pháp luật, thẩm quyền giải quyết, thực hiện thủ tục cấp, tổng đạt các văn bản tố tụng, thu thập chứng cứ, chuyển hồ sơ cho Viện kiểm sát được thực hiện theo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Các đương sự đã thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung giải quyết việc dân sự: đề nghị Tòa án áp dụng các Điều 22, 46, 49, 53, 57, 58 và Điều 59 Bộ luật Dân sự 2015; khoản 1 Điều 27, Điều 35, khoản 2 Điều 39, Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội, chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị K.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam nhận định:

[1]. Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết việc dân sự: ông Nguyễn Tấn M cư trú tại: thôn P, xã M, huyện S, tỉnh N; bà Nguyễn Thị K yêu cầu Tòa án tuyên bố ông M mất năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, quan hệ pháp luật giải quyết là “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Quế Sơn, tỉnh Quảng Nam theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản

2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Bà K là vợ của ông M nên bà K có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố ông M mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về nội dung yêu cầu của K:

Trong đơn yêu cầu và quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu - bà K, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan – anh T, anh T1 đều trình bày: từ năm 2019 đến nay ông M có biểu hiện của bệnh thần kinh, không nhớ những việc mình làm ngay trước đó, đi tiêu đi tiểu không tự chủ, người thân lúc nhớ lúc không. Khoảng một năm trở lại đây ông M không nhận biết được gì, không đi lại được, ít ngủ, biểu hiện bệnh ngày càng trầm trọng, không tự vệ sinh cá nhân. Sau khi phát hiện bệnh, gia đình bà đã đưa ông M đi chữa trị ở Bệnh viện Tâm thần Đ và Bệnh viện Tâm thần N nhưng bệnh không khỏi.

Ngày 11/7/2022 có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện S tiến hành trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với ông Nguyễn Tấn M, sinh năm: 1956; địa chỉ: thôn P, xã M, huyện S, tỉnh N. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 1367/KLGĐ ngày 22 tháng 7 năm 2022 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền Trung kết luận ông M như sau: “*Về y học: mất trí trong bệnh Alzheimer, khởi phát sớm (F00.0). Về năng lực hành vi dân sự: mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự*”.

Do đó, căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015, chấp nhận yêu cầu của bà K về việc tuyên bố ông M mất năng lực hành vi dân sự.

[3]. Về việc giám hộ: bà K là vợ của ông M, là người trực tiếp chăm sóc cho ông M và có đầy đủ điều kiện của người giám hộ theo quy định tại Điều 49, khoản 1 Điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015 nên bà K là người giám hộ đương nhiên cho ông M. Bà K thực hiện quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, Điều 58 và Điều 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[4]. Về chi phí giám định: 1.233.800 (*một triệu hai trăm ba mươi ba ngàn tám trăm*) đồng bà K tự nguyện chịu theo Phiếu thu ngày 15/7/2022 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền Trung. Bà K đã nộp tạm ứng chi phí tố tụng số tiền 3.000.000 (*ba triệu*) đồng, bà K đã nhận lại số tiền tạm ứng chi phí tố tụng còn lại là 1.766.200 (*một triệu bảy trăm sáu mươi sáu ngàn hai trăm*) đồng.

[5]. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà K là người cao tuổi nên được miễn nộp lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định tại khoản 2 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ Điều 22, Điều 46, Điều 49, khoản 1 Điều 53, Điều 57, Điều 58, Điều 59 Bộ luật Dân sự năm 2015; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 2

Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

- Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị K về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”.

Tuyên bố: ông Nguyễn Tấn M, sinh ngày 01/01/1956; Chứng minh nhân dân số: 205862749, ngày cấp: 25/8/2018, nơi cấp: Công an tỉnh N; hộ khẩu thường trú: thôn P, xã M, huyện S, tỉnh N là người mất năng lực hành vi dân sự.

Bà Nguyễn Thị K, sinh ngày: 01/01/1956; Căn cước công dân số: 049156000843, ngày cấp: 13/4/2021, nơi cấp: Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội; hộ khẩu thường trú: thôn P, xã M, huyện S, tỉnh N (vợ của ông M) là người giám hộ cho ông Nguyễn Tấn M. Bà K được đại diện cho ông M trong việc xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự và thực hiện các quyền, nghĩa vụ khác theo quy định tại các Điều 57, 58 và Điều 59 Bộ luật Dân sự năm 2015 nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông M.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Nguyễn Thị K là người cao tuổi nên được miễn nộp lệ phí.

- Về quyền kháng cáo: người yêu cầu giải quyết việc dân sự và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

- Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Quảng Nam;
- VKSND huyện Quế Sơn;
- UBND xã Quế Mỹ, huyện Quế Sơn;
- Chi cục THADS huyện Quế Sơn;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trương Thị Sen